

Rådet for psykisk helse

Postadresse: Postboks 817 Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse: Grensen 13, 0159 Oslo

Tlf 23 10 38 80

post@psykiskhelse.no

Bank: 1609.08.79875

Faks 23 10 38 81

www.psykiskhelse.no

Org.nr. 971524499



Helse- og omsorgskomiteen

06.05.19

Vi i Rådet for psykisk helse opplever mange sterke sider ved folkehelsemeldingen. Blant annet at regjeringen ønsker å fokusere på disse tre utvalgte områdene: tidlig innsats for barn og unge, ensomhetsforebygging og det å redusere ulikhet i helse. Videre er det veldig positivt at studenters psykiske helse og seksuelle overgrep får et spesielt fokus. I tillegg ønsker vi strategien for å forebygge ensomhet velkommen.

Samtidig savner vi konkrete tiltak og handling, og opplever folkehelsemeldingen mer som en kunnskapsoppsummering av status quo og allerede igangsatte tiltak og politikk.

Sosiale ulikheter

For eksempel, delen under kapittel 4, «Hovudgrep for å jamne ut sosiale helseforskjellar», oppleves mer som en beskrivelse av hva slags type tiltak det er behov for. For eksempel diskuteres effekten av universelle strategier og tiltak rettet spesifikt mot lavinntektsgrupper. Vi savner konkrete grep som tittelen tilsier. Det eneste «nye» tiltaket som fremkommer i denne delen er at regjeringen ønsker å «vurdere ein ekstern gjennomgang av den nasjonale politikken for utjamning av sosiale helseforskjellar. Ein slik gjennomgang kan leggje grunnlag for ein ny nasjonal strategi for å jamne ut sosiale helseforskjellar.» Vi etterspør her en tydeligere linje ved å faktisk forplikte seg til en slik ekstern gjennomgang. Vi trenger en ny strategi på dette området, spesielt når de sosiale ulikhetene fortsatt er økende.

Fritidsaktiviteter

Når det gjelder sosiale ulikheter i helse, er det viktig å tilrettelegge for aktiviteter for barn og unge (innenfor kultur, idrett etc.). Dette er et poeng som kommer tydelig frem i meldingen. Det fremheves blant annet en ny stortingsmelding om barne- og ungdomskultur, og en styrking av tilskuddsordningen for inkludering av barn i lavinntektsfamilier. Angående stortingsmeldingen om barne- og ungdomskultur står det blant annet «I meldinga vil det mellom anna vere aktuelt å sjå på samarbeid mellom kulturskulane, skulefritidsordningar og frivillig sektor og korleis ein kan sikre fleire barn tilgang til kulturskulane gjennom å gjere dei meir tilgjengelege og sørje for gode ordningar for låginntektsfamiliar.» Det vil si at både tilskuddsordningen og stortingsmeldingen hovedsakelig adresserer gode ordninger spesielt for lavinntektsfamilier. Dette er viktige tiltak, samtidig refererer folkehelsemeldingen selv til det faktum at «universelle strategiar som rettar seg mot heile befolkninga kunne ha størst effekt» på sosiale ulikheter i helse. Vi etterspør derfor en enda tydeligere profil på dette området som også angriper problemstillingen på universelt vis. Vi håper regjeringen vil legge til grunn helsedirektoratets fagråd for sosial ulikhet i helse sin anbefaling om å primært benytte system- og befolkningsrettede tiltak for å redusere sosial ulikhet i helse. NCD alliansen mener derfor at det er viktig at regjeringen følger opp vedtaket i Stortinget om minst én time fysisk aktivitet i grunnskolen hver dag.

Rådet for psykisk helse

Postadresse: Postboks 817 Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse: Grensen 13, 0159 Oslo

Tlf 23 10 38 80

Faks 23 10 38 81

post@psykiskhelse.no

www.psykiskhelse.no

Bank: 1609.08.79875

Org.nr. 971524499



Skolehelsetjenesten

Regjeringens ambisjon om at barn og unge ikke skal møte en lukket dør hos skolehelsetjenesten er veldig positiv. Samtidig etterspør vi en mer konkret målsetting, for eksempel at normen som er satt av helsedirektoratet for antall helsesykepleiere og fysioterapeuter per elev etterleveres. Disse bemanningsnormene er ikke engang nevnt i folkehelsemeldingen. Folkehelsepolitisk rapport fra 2017 slår fast at vi enda ikke har nådd målene som er satt for normert anbefaling av helsesykepleiere. I Røde Kors sin [rapport](#) fra 2018 oppgir 22% av helsesykepleiere å ha ansvar for flere elever enn anbefalte norm. Heller ikke Helsedirektoratet sin bemanningsnorm for fysioterapeuter er fulgt godt nok opp, der antall årsverk på landsbasis kun tilsvarer cirka en tredjedel av den faktisk anbefalte normen for helsestasjon- og skolehelsetjenesten. På tross av en viktig satsning fra regjeringsapparatet på dette området er det fortsatt store mangler.

Med vennlig hilsen

Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen
Generalsekretær

Rådets medlemsorganisasjoner: ADHD Norge, Aurora - støtteforening, Bipolarforeningen Norge, FRI - foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold, Hvilte Ørn, Mental Helse, Mental Helse Ungdom, Landsforeningen for Påførende innen Psykisk helse - LPP, Landsforeningen mot seksuelle overgrep, Norsk Tourette Forening, Rådgivning om spiseforstyrrelser, Spiseforstyrrelsesforeningen, Voksne for Barn, Kirkens SOS, Kirkens Sosialtjeneste, Norges Røde Kors, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen (FO), Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk psykiatrisk forening, Norsk Psykologforening, Norsk Sykepleierforbund, Høgskolen i Sørøst-Norge, NTNØ - Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Universitetet i Agder, Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø.